

ALGEMEEN BESTUUR

Vergadering d.d.: 30 oktober 2019 Agendapunt: 9
Betreft: Besluitvormend Programma: 2. Voldoende en gezond water
Portefeuillehouder: Van Velde-Oudijk
Route: DB-AB

Onderwerp

Peilbesluit Polder De Delthe

Bijlagen

1. Peilbesluit
2. Toelichting peilbesluit polder De Delthe
3. Nota reactie en commentaar

HET ALGEMEEN BESTUUR BESLUIT:

1. Het peilbesluit, inclusief toelichting en maatregelplan, definitief vast te stellen voor polder De Delthe;
 2. Voor de voorbereiding en uitvoering van de maatregelen een bruto investeringskrediet van € 1.264.850,- te verstrekken.
-

Inleiding

In 2018 is gestart met het programma Bodemdalingspeilbesluiten. Voor het gebied met meer dan 10 cm bodemdaling door aardgaswinning (circa 45.000 ha) worden de peilbesluiten (opnieuw) vastgesteld. Polder De Delthe is binnen dit programma het eerste peilbesluit in procedure. Het ontwerp peilbesluit is d.d. 11 juni 2019 door het Dagelijks Bestuur vastgesteld en heeft daarna gedurende zes weken ter inzage gelegen er is één zienswijze ontvangen. Zie hiervoor bijlage 3.

Voor het uitvoeren van de bodemdalingsmaatregelen van dit peilbesluit is een budgetaanvraag ingebracht in de vergadering van de Commissie Bodemdaling d.d. 25 september 2019. De commissie heeft hiermee ingestemd.

Het peilbesluit (peilenplan) is opgenomen als bijlage 1 bij dit voorstel. De onderbouwing voor het peilenplan en de maatregelen is opgenomen in het rapport "toelichting peilbesluit De Delthe" (bijlage 2).

Beoogd effect

Een toekomstbestendig watersysteem waarbij de effecten van bodemdaling door aardgaswinning gecompenseerd zijn.

Argumenten

1.1 *Aanpassing van de peilen aan de bodemdaling is nodig om vernatting te voorkomen.*

Deze aanpassing (of indexatie) vindt plaats op basis van de opgetreden bodemdaling. Voor zover is terug te halen zijn vanaf het begin van de daling de peilen in de polder geïndexeerd met de bodemdaling ter hoogte van het afwaterende kunstwerk (gemaal of stuw). Voor de nog resterende bodemdaling wordt een gemiddelde indexatie voorgesteld. De verwachte gemiddelde bodemdaling is 2 cm per 10 jaar. Dit is dan ook de voorgestelde peilindexatie (zie bijlage 2; Toelichting Peilbesluit, par. 5.2.). De prognose is dat na stopzetten van de gaswinning de bodemdaling nog tot 2050 doorgaat ten gevolge van processen in de ondergrond. Het peilbesluit is opgenomen als bijlage 1 bij dit voorstel.

1.2. De voorgestelde maatregelen lossen knelpunten op in wateraanvoer, waterafvoer en beheer en onderhoud

Uit de hydraulische toetsing zijn knelpunten naar voren gekomen in wateraanvoer en waterafvoer. Voor een deel zijn deze veroorzaakt door de bodemdaling. De knelpunten worden opgelost door het vergroten van duikers, het verbreden van een hoofdwatergang en het verplaatsen/vergroten van de inlaatvoorziening. Ook wordt de waterdoorvoer binnen de polder verbeterd.

1.3 De ontvangen zienswijze(n) heeft niet geleid tot aanpassing van het ontwerp besluit.

Er is één zienswijze ontvangen. Deze heeft niet geleid tot aanpassing van het peilbesluit (De reactienota is opgenomen in bijlage 3).

2.1 De kosten voor de maatregelen zijn geraamd op afgerond € 1.230.000,-.

De maatregelen zijn op niveau van voorontwerp uitgewerkt en geraamd. De kosten zijn toegekend aan de onderliggende opgaven : hydraulisch functioneren, wateroverlast, bodemdaling en beheer en onderhoud. De kosten voor maatregelen om de effecten van bodemdaling te compenseren worden bij de commissie geclaimd. Hierbij gaat het met name om verruimen 'Anderwereldstertocht' en het verplaatsen van de inlaatvoorziening.

Risico's & Kanttekeningen

1.1 De bodemdaling is niet overal gelijk.

De westzijde van de polder met het gemaal De Delthe is minder gedaald dan de oostzijde. In de toelichting op het peilbesluit wordt dit 'scheefstand' genoemd (bijlage 2, par. 4.2. blz 43, 44). Scheefstand kan invloed hebben op: drooglegging, hydraulisch functioneren, wateroverlast bij extreme situaties en waterdiepte en verhanglijn. In twee peilgebieden binnen de polder is de scheefstand meer dan 5 cm. Daarom is onderzoek uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn in het peilbesluit meegenomen.

Ondanks aanpassing van de peilen aan de opgetreden bodemdaling is de drooglegging voor en na het optreden van bodemdaling niet helemaal gelijk. In het oosten van de polder is de drooglegging door de scheefstand kleiner geworden. De drooglegging voldoet wel aan de normen. Er is dan ook geen opgave voor het waterschap. Omdat het verder verlagen van het peil zou leiden tot verdroging is hier niet voor gekozen (circa 60% van de polder is (aanzienlijk) droger dan de norm).

1.2 Verandering in drooglegging vanwege bodemdaling kan bijdragen aan het onder water komen te liggen van drainagebuizen.

Drainage komt vaak uit direct boven de waterstand. Enkele centimeters verandering in drooglegging kan invloed hebben op de uitstroom. Of dat zo is, is echter moeilijk vast te stellen. Dit omdat gegevens over oorspronkelijke aanleghoogte van drainage meestal niet voorhanden zijn en ook verzakking van taluds en uitstroomopeningen van de drainage mee spelen. Een peilbesluit gaat in beginsel over de hoofdontwatering en niet over ontwatering op perceel niveau. Drainage valt daarom buiten de scope van een peilbesluit. In het geval van schade door ondergelopen drainage geldt de nadeelcompensatieregeling. Wordt een nadeelcompensatievergoeding toegekend en is er een (mogelijke) relatie met bodemdaling dan wordt dit voorgelegd aan de commissie bodemdaling.

1.3 De opgetreden bodemdaling wordt elke vijf jaar ingemeten.

Elke vijf jaar ontvangt het waterschap meetgegevens van Rijkswaterstaat waaruit de werkelijke opgetreden bodemdaling is te herleiden. Op basis van deze gegevens worden de hoogtebouten van het waterschap ingemeten en wordt de noodzakelijk indexering bepaald. Binnen De Delthe is de bodemdaling tot en met 2013 verwerkt.

1.4 Er gelden geen normen voor wateroverlast op (voor kleiwinning) afgetichelde percelen.

Conform het vastgestelde beleid peilbeheer en peilbesluiten (2018) gelden er geen normen voor wateroverlast op afgetichelde percelen. Deze percelen liggen door menselijk ingrijpen zoveel lager dan de omliggende percelen dat deze niet meegenomen kunnen worden in de normering voor wateroverlast. Binnen deze polder is berekend dat op enkele afgetichelde percelen wel een grotere kans is op wateroverlast dan toegestaan binnen het beleidskader van het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW). Daarom wordt binnen het peilbesluit aan betreffende grondeigenaren ruimte gegeven om een onderbemaling te realiseren. Een onderbemaling is wel vergunningplichtig.

2.1 De kostenraming is gemaakt op basis van het voorontwerp.

Bij de besteksuitwerking worden de maatregelen verder uitgewerkt. De uitvoeringskosten kunnen dan met een grotere nauwkeurigheid worden berekend.

Financiën

Kosten opstellen bodemdalingspeilbesluit(en)

De kosten voor het opstellen van bodemdalingspeilbesluiten zijn voorzien in het Jaarplan 2019 en de meerjarige doorkijk. De commissie Bodemdaling betaald 75% van de kosten voor het opstellen van bodemdalingspeilbesluiten. De wateroverlasttoetsing is een waterschapsopgave. De commissie bodemdalingsdaling vergoed hiervan de bodemdaling gerelateerde onderdelen (25%).

Benodigd krediet maatregelen peilbesluit

De kosten voor het uitvoeren van de maatregelen voor deze polder worden na vaststelling van dit besluit opgenomen in het Jaarplan 2020 naast andere nog vast te stellen maatregelen voor bodemdalingspeilbesluiten.

Het benodigde krediet is als volgt opgebouwd:

Tabel 1: Kosten derden

Opgave	Kosten (€ en incl, BTW)	Planning
Vorbereiding en engineering (ontwerp, bestek, onderzoek)	€ 123.000,-	2020
Verbeteren waterafvoer, verplaatsen inlaat	€ 1.106.000,-	2021
Kosten totaal ¹⁾	€ 1.229.000,-	

1) Het aandeel bodemdalingskosten is berekend op euro 897.500,-. De commissie bodemdaling heeft recent met de budgetreservering voor deze maatregelen ingestemd.

Tabel 2: Interne kosten

Opgave	Eenheid	Kosten (€)
Te activeren uren (projectleiding en projectondersteuning)	300	20.700,-
Te activeren rente	Gemiddeld 2%	15.150,-
Totaal		35.850,-

Tabel 3: Totaal benodigd krediet

Krediet	Kosten (€)
Kosten derden	1.229.000,-
Kosten uren	20.700,-
Kosten rente	15.150
Totaal krediet	1.264.850,-

De kapitaallasten die voortvloeien uit dit krediet zullen in het eerste jaar na afronding circa € 22.000,- bedragen.

Communicatie

Na vaststelling van het peilbesluit door het Algemeen Bestuur wordt het besluit nogmaals zes weken ter inzage gelegd. Door de indieners van zienswijzen is dan beroep en bezwaar mogelijk.

Uitvoering

De besteksuitwerking kan in 2020 worden gestart. Hiervoor is capaciteit bij het team Plannen en Projecten beschikbaar. Uitvoering is voorzien vanaf 2021.